

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 30.
(OR. en)

10885/22

COH 62
SOC 422

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. június 30.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 324 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A kohéziós politika naprakésszé tétele - Rugalmas támogatás a területeknek (FAST - CARE) az orosz agresszió következményeinek kezeléséhez

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 324 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 324 final

Brüsszel, 2022.6.29.
COM(2022) 324 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**A kohéziós politika naprakészé tétele - Rugalmas támogatás a területeknek (FAST -
CARE) az orosz agresszió következményeinek kezeléséhez**

1. Bevezetés

Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja új és váratlan kihívások elé állította az Európai Uniót és az egész világot. Miközben Európa országaiban még javában zajlik a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás, az orosz invázió háborút és pusztítást hozott Európába, fokozza a geopolitikai instabilitást és megzavarja a világgazdaságot.

Az EU továbbra is szolidaritást vállal Ukrajnával és az ukrán néppel. 2014 óta az EU és tagállamai több mint 1 milliárd EUR humanitárius és korai helyreállítási támogatást biztosítottak Ukrajna számára. Ukrajna orosz megszállása nyomán az EU megnövelte a támogatást, és makroszintű pénzügyi támogatás, költségvetési támogatás, sürgősségi segélyek, válságreakálás és humanitárius segítségnyújtás formájában összesen több mint 4 milliárd EUR érkezett Ukrajnába az ország gazdasági, társadalmi és pénzügyi rezilienciájának fokozása érdekében. Az EU továbbá 2 milliárd EUR összegű katonai támogatást is mozgósított az Európai Békekeretből. Az EU az orosz invázióra gyorsan és határozottan reagált azzal is, hogy szigorú következményekkel járó szankciókat fogadott el Oroszországgal szemben.

Február 24. után az EU-ba kezdtek áramlani az orosz agresszió elől menekülők. Eddig több mint 6,2 millió ukrán állampolgár érkezett az Unióba. Bár néhányan kezdenek visszatérni Ukrajnába, és az érkezők száma lassan stabilizálódik, sok emberről van szó, és még több is jöhet. A menekültek érkezésének hatásai tagállamonként mások és mások. Egyes tagállamok és régiók nagyon sok érkezőt fogadtak, az átmeneti védelemben részesülők száma nyolc tagállamban meghaladja az ország népességének 1%-át, Lengyelországban és Csehországban annak 3%-át is.

A lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek fogadására és az uniós társadalmakba való gyors integrációjára irányuló erőfeszítések példa nélküliek. A tagállamok erőfeszítéseit megsokszorozták a helyi hatóságok és a civil szervezetek, amelyek továbbra is a humanitárius szükségletek kezelésének élvonalában vannak: szálláshelyeket, ruházatot, higiéniai cikkeket és pszichológiai támogatást biztosítanak.

Az Európai Unió példa nélküli intézkedésekkel és finanszírozással próbálja kielégíteni a lakóhelyüket elhagyni kényszerült emberek szükségleteit¹. Az EU most először aktiválta az ideiglenes védelemről szóló irányelvet², így azonnali és kollektív ideiglenes védelmet biztosított az orosz agresszió elől menekülő emberek számára. Az ideiglenes védelem hozzáférést biztosít az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a munkaerőpiachoz, így jelenleg mintegy félmillió ukrán gyermek részesül iskoláztatásban a befogadó országokban.

Az uniós polgári védelmi mechanizmus (RescEU) keretében elérhető uniós támogatást is azonnal mozgósították, akárcsak a 2014–2020-as időszakból a belügyi alapok keretében még

---

¹ COM(2022) 131 végleges – Az ukrajnai háború elől menekülők fogadása: Európa felkészül a szükségletek kielégítésére.

² A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének megállapításáról.

rendelkezésre álló forrásokat. Emellett a „Stand Up for Ukraine” elnevezésű donorkonferenciát követően a belügyi alapokból 400 millió EUR-t juttatnak sürgősségi segélyként a leginkább érintett tagállamok számára. E források egy részét a helyi és regionális hatóságokhoz, valamint civil szervezetekhez kell irányítani, elismerve kulcsfontosságú szerepüket az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek fogadásában.

A helyzet kezelésének sürgősségére figyelemmel számos javaslat került elfogadásra a kohéziós finanszírozás rugalmasságának növelése és a tagállamok abból való támogatása érdekében. Az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) elnevezésű, egymást követő csomagok³ segítik a tagállamokat a sürgősségi támogatás és egyes olyan szolgáltatások nyújtásában, mint az ideiglenes szállás, az étel- és vízellátás vagy az orvosi ellátás.

A CARE lehetővé tette különösen a 2014–2020-as kohéziós programok keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) rugalmas felhasználását az e migrációs kihívások kezelésére irányuló projektek javára. A hadművelet időpontjától kezdve visszamenőlegesen lehet igényelni uniós támogatást a menekültek szükségleteinek fedezése érdekében sürgősen meghozott intézkedésekhez.

Ezenkívül személyre szabható egységköltség került bevezetésre az e kihívások kezelése során a kedvezményezettek és a tagállami közigazgatásokra háruló adminisztratív terhek csökkentése érdekében.

A Bizottsághoz bejelentett kiadások teljes visszatérítésének lehetősége 2022. június 30-ig meghosszabbításra került, és a REACT-EU forrásaiból biztosított előfinanszírozási keretet az EU jelentősen növelte, további 3,5 milliárd EUR összegű előleg kifizetésére biztosítva lehetőséget, hogy enyhítse a tagállamok államháztartására nehezedő terhelést.

Ez a finanszírozás most is igénybe vehető a harmadik országok állampolgárainak hosszú távú integrációját célzó, személyre szabott megoldások kidolgozására, például a lakhatással, az oktatással, a foglalkoztatással, az egészségüggyel, a társadalmi befogadással, az ápolással, illetve további szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos beruházásokra. Alapvető fontosságú azonban minél hamarabb kiigazítani a programokat, hogy a finanszírozás oda áramoljon, ahol a legnagyobb szükség van rá.

A megtett erőfeszítések ellenére az igények továbbra is nőnek. A civil társadalom, a helyi és regionális önkormányzatok és a tagállamok is felhívták a Bizottság figyelmét egyes nehézségekre, amelyekbe az orosz agresszió elől menekülők megsegítése során ütköztek. Aggályaikat az Európai Parlament és az Európai Tanács is megismételte⁴, és a Tanács május 30–31-i rendkívüli ülésén felkérte a Bizottságot, hogy „a többéves pénzügyi kereten belül terjesszen elő új kezdeményezéseket ezen erőfeszítések támogatására”.

³ Az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2022/562 rendelet (HL L 109., 2022.4.8., 1. o.).

Az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2022/613 rendelet (HL L 115., 2022.4.13., 38. o.).

⁴ Az Európai Tanács 2022. május 30–31-i ülésének következtetései.

A korábbi erőfeszítésekre építve a Bizottság ma újabb intézkedéscsomagot fogadott el a kohéziós politika rugalmasságának további növelése és a háború következményeinek kezelésére való felhasználása érdekében, és 3,5 milliárd EUR összegű likviditást biztosított. Az ún. FAST-CARE intézkedéseknek köszönhetően a tagállamok könnyebben és gyorsabban hozzáférhetnek majd az ukrajnai háború elől menekülők szükségleteinek kielégítéséhez szükséges finanszírozáshoz, miközben továbbra is támogathatják Európa régióinak helyreállítását.

2. További rugalmas segítség a kohéziós politikából a háború következményeinek kezelésére

Az Ukrajna elleni orosz agressziós háború nemcsak a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges érkezéséhez vezetett, hanem súlyosbította a nyersanyagok – többek között az energia és az élelmiszer – árának emelkedését is, és újabb szűk keresztmetszeteket okozott az ellátásban. E kihívások megoldása a világjárvány kezelésére és a helyreállítás megerősítésére fordított rendkívüli támogatásokon felüli erőfeszítéseket igényel, és tovább terheli a tagállamok államháztartását. Így a legtöbb tagállamban a költségvetési hiány és az adósság szint emelkedett, és az elkövetkező években is várhatóan meghaladja a világjárvány előtti szintet.

Ezzel összefüggésben a Bizottság átfogó kohéziós politikai intézkedéscsomagra tett javaslatot, kiegészítendő a korábbi kezdeményezéseket. A CARE-intézkedéseket a területeknek nyújtott rugalmas segítségnyújtással (FAST – CARE) kell kiegészíteni⁵, két pillérre építkezve: egyrészt olyan jogalkotási javaslatokra van szükség, amelyek még nagyobb rugalmasságot biztosítanak a kohéziós politika keretében nyújtandó további előfinanszírozáshoz, másrészt pedig kiegészítő, nem jogalkotási intézkedésekre is az alapok lehető leghatékonyabb felhasználása és a felmerülő igényekre való reagálás érdekében.

A javasolt jogalkotási intézkedések közé tartoznak a következők:

- további 3,5 milliárd EUR összegű, 2022-ben és 2023-ban fizetendő előfinanszírozás elérhetővé tétele, amely gyorsan további likviditást biztosít valamennyi tagállam számára.
- Akár 100%-os társfinanszírozási arány a 2014–2020-as programok keretében a harmadik országbeli állampolgárok társadalmi-gazdasági integrációját előmozdító prioritásokra, és a megnövelt támogatási arány alkalmazása a 2021–2027-es programokban is legalább 2024 közepéig, a felülvizsgálat lehetsége mellett.
- Tekintettel arra, hogy a helyi hatóságok és a civil szervezetek elsődleges szerepet játszanak az ukrajnai orosz agresszió elől menekülők fogadásában és támogatásában, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a megfelelő prioritások keretében nyújtott támogatás legalább 30%-át e hatóságok és szervezetek kapják.

---

⁵ Ez a javaslat összhangban van a Bizottság 2022. április 13-i javaslatával is, amely az Európai Tengerügyi és Halászati Alap 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó költségvetésének módosítására irányul a gazdasági szereplők támogatása és konkrét válságkezelési intézkedések bevezetése érdekében.

- A migrációs kihívásokkal foglalkozó projektek esetében a tagállamok igényelhetnek visszatérítést olyan műveletekhez is, amelyeket a kiválasztás időpontjában már befejeztek vagy teljes mértékben végrehajtottak⁶.
- A CARE keretében a Bizottság új egységköltséget vezetett be, amely egyszerűsítette a tagállamok és a kedvezményezettek számára a támogatható projektköltségek kiszámítását. Az orosz agresszió elhúzódó hatására tekintettel a Bizottság azt javasolja, hogy ezt az egységköltséget heti 100 EUR-ra emeljék 26 héten keresztül az Unióba való megérkezésüktől fogva ideiglenes védelemben részesülő személyek alapvető szükségleteinek és támogatásának fedezése érdekében.
- A Bizottság azt is javasolja, hogy az ERFA és az ESZA keretében már biztosított keresztfinanszírozási lehetőséget terjesszék ki a Kohéziós Alapra is, hogy a 2014–2020-as programok keretében azok hagyományos támogathatósági körétől függetlenül támogatni lehessen az említett kihívásokra reagáló projekteket. Ez lehetővé tenné a Kohéziós Alapban még rendelkezésre álló források sürgösségi és integrációs célokra való mozgósítását.
- Más intézkedések célja egyes befejezetlen műveletek további támogatása az orosz katonai agresszió által az uniós források végrehajtására gyakorolt olyan egyéb következmények kezelése érdekében, mint például az áremelkedések miatti késedelmek kockázata, különösen az energia- és az élelmiszerpiacon, valamint az alapanyagok hiánya, különösen az építőiparban.
- Emellett további rugalmasságot kell biztosítani, hogy a menekültekkel kapcsolatos támogatások a finanszírozást nyújtó program hatálya alá tartozó területen kívül is nyújthatók legyenek az adott tagállamon belül. Erre azért van szükség, mert az orosz agresszió elől menekülő személyek a tagállamokon belül vagy a tagállamok között mozoghatnak, így a finanszírozási programok által lefedett területeken kívül is szükség lehet támogatásra.
- Végül további rugalmasságot kellene biztosítani a programok végrehajtásának megkönnyítése érdekében a programokon belüli átcsoportosítások bizottsági határozatok nélküli lehetővé tétele, valamint a programok lezárásakor a költségek jelentése tekintetében.

A fenti intézkedések mellett a Bizottság aktívan dolgozik azon is, hogy csökkentse a harmadik országbeli állampolgárok társadalmi-gazdasági integrációját támogató műveletekhez kapcsolódó adminisztratív terhet. A 2014–2020 közötti időszak egyszerűsített költségelszámolási módszerei alapján a Bizottság továbbá az év végéig egyszerű módszereket fog kidolgozni az oktatással, a munkanélküliek képzésével, a munkavállalók képzésével és a munkához kapcsolódó tanácsadási szolgáltatásokkal kapcsolatos műveleteknek a 2021–2027-es időszakban az ESZA+ keretében való támogatására. Egy új, felhatalmazáson alapuló jogi aktus konkrét rendelkezéseket fog tartalmazni a harmadik országbeli állampolgárok hosszú távú uniós beilleszkedése érdekében.

---

⁶ Ez a rugalmasság az Európai Tengerügyi és Halászati Alap keretében a halászati és akvakultúra-ágazat érintett projekteire is alkalmazandó.

E jogalkotási javaslatok mellett a Bizottság két további nem jogalkotási intézkedés révén is támogatni fogja az érdekelt feleket, a kedvezményezetteket és az irányító hatóságokat.

E nem jogalkotási intézkedések közé tartoznak a következők:

- Először is, a projektek két programozási időszakra való időzítését megkönnyítő javasolt változtatások a Bizottság jogalkotási javaslatainak elfogadását követően kiegészülnek a 2014–2020-as programok lezárására vonatkozó aktualizált iránymutatásokkal. Ez jelentős további rugalmasságot biztosít a befejezetlen projektek számára a következők révén: i. a nemzeti forrásokból történő kiegészítésükre vonatkozó adminisztratív határidők meghosszabbítása; ii. a végleges elszámolásokban szerepeltethető projektek méretének csökkentése; és iii. a kapcsolódó kiadások arányának növelése az érintett programokra vonatkozóan jóváhagyott összes kiadáson belül.
- Emellett a következő hetekben a Bizottság értékelni fogja azon ajánlatkérő szervek helyzetét, amelyeknek jelenleg nehézséget okoz a szerződések végrehajtása a vállalkozók által a megnövekedett költségek és az ellátási lánc zavarai miatt tapasztalt gazdasági nehézségek következtében. A Bizottság azt tervezi, hogy szükség szerint egyedi technikai iránymutatást nyújt, különösen, hogy tisztázza a jelenlegi jogi keretben a szerződésmódosításokra rendelkezésre álló lehetőségeket.

3. Következtetés

Ezzel a csomaggal az EU további kiigazításokat végez a kohéziós politikán, hogy segítsen kezelni az orosz agresszió következményeit. Az e közleményt kísérő javaslatok az Európai Tanács azon kérésére reagálnak, hogy a Bizottság „a többéves pénzügyi kereten belül terjesszen elő új kezdeményezéseket ezen erőfeszítések támogatására”. Céljuk további pénzügyi támogatás és rugalmasság biztosításával segíteni a legérintettebb tagállamokat, valamint regionális és helyi hatóságokat a humanitárius, orvosi és integrációs szükségletek kielégítésére törekvő erőfeszítéseikben.

A csomag emellett a régiók rezilienciájának javításához is hozzájárul. Összhangban van a kohéziós politikának az egyenlőtlenségek csökkentésére és a konvergencia előmozdítására irányuló hosszú távú célkitűzésével, és nem változtatja meg a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó programokhoz képest a kohéziós politika szerkezetét és célkitűzéseit, legkevésbé a zöld és digitális kettős átállás felgyorsítására vonatkozó átfogó célkitűzést. Bár fontos rugalmassági mechanizmusokat vezet be, ez a csomag nem veszélyezteti a költségvetési fegyelem és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveit.

Hatékonyságához elengedhetetlen, hogy a tagállamok és a régiók teljes mértékben kihasználják az új intézkedéscsomag, valamint a közelmúltban elfogadott kezdeményezések által kínált lehetőségeket. Az intézkedések soha nem látott rugalmasságot biztosítanak a kohéziós politika keretében jelenleg rendelkezésre álló források felhasználása terén, és elismerik a tagállamok és a régiók által tett hatalmas erőfeszítéseket. A kohéziós politika és az egyéb uniós eszközök keretében biztosított különböző támogatások és

lehetőségek hatékony összehangolása kulcsfontosságú az Ukrajna elleni orosz agresszió következményeit elszenvedő valamennyi ember és vállalkozás támogatásához.

Az is alapvető fontosságú, hogy a társjogalkotók gyorsan megvizsgálják és elfogadják a javasolt jogalkotási intézkedéseket és azok mihamarabb hatékony alkalmazásra kerüljenek.